

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czeszochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odnośzenie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz pettóww jednoszpaltowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Reklamsów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESZCZOWA, ulica Panny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

WOJNA.

Usuwanie uchodźców galicyjskich.

BUDAPESZT, 2 | 10. Rząd wydał rozkaz, ażeby wszyscy uchodźcy galicyjscy opuścili Budapeszt. Jednocześnie powstrzymano wydawanie im zapasów.

Niestosującym się do rozperządzenia zagrożono represjami.

Jaki wypadek?

BERLIN, 2 | 10. Korespondent „Vos. Ztg.” rozmawiał w Sofji z bułgarskim prezesem ministrów, Radostawem.

O spotkaniu monarchów niemieckiego i bułgarskiego w Cernawodzie prezes ministrów oświadczył:

Spotkanie to, jak również pewien inny znamienity wypadek, który stanie się w tych dniach jeszcze raz, uświadomi z całą siłą koalicję za pomocą realnego dowodu jedności naszych rządów i naszych domów panujących, któreśmy zadokumentowali już we wspólniej odpowiedzi do Papieża.

Na pytanie korespondenta, co Radostaw nazywa oczekiwanym wypadkiem, prezes ministrów oświadczył:

Narazie jest to tajemnicą. Bądź pan cierpliwy. Wypadek ten nie da na siebie długo czekać.

Kornilow osadzony w twierdzy.

GENEWA, 2 | 10. „Petit Journal” donosi z Petersburga, że Kornilow w chwili, gdy przybył do Petersburga, osadzony został w twierdzy Petropawłowskiej.

Konferencja pokojowa czerwonego krzyża.

KOPENHAGA, 2 | 10. Podług „Politiken” w przyszłym tygodniu odbędzie się tutaj międzynarodowa konferencja pokojowa, zwołana przez czerwony krzyż. Konferencję otworzy książę duński Waldemar.

Flota bałtycka żąda pokoju.

STOKHOLM, 2 | 10. Z Petersburga donoszą: Centralny komitet wykonawczy marynarki floty bałtyckiej postanowił wezwać rząd do niezwłocznego ogłoszenia na wszystkich frontach stanu zawieszenia broni i do wdrożenia rokowań pokojowych bez uprzedniej zgody sprzymierzeńców. Rezolucja ta została doręczona we wtorek ministrowi marynarki Werderewskiemu.

St. Zjednoczone poniosą wszelkie ofiary.

BAZYLEA, 2 | 10. „Neue Zurichser Ztg.” zamieszcza wiadomość agencji Wolfe, że prezydent Wilson zamierza jeszcze przed nadejściem zimy przedsięwziąć nowy krok w celu zademonstrowania Niemcom amerykańskiej woli prowadzenia wojny.

Podkreśli on, że St. Zjednoczone gotowe są ponieść wszelką ofiarę i że jeszcze długie lata po zawarciu pokoju będą kontynuować wojnę gospodarczą. Z drugiej strony, Stany

Zjednoczone gotowe są do popierania finansowego Niemiec — skruszonych.

Zamordowanie komendanta Mediolanu.

BUDAPESZT, 2 | 10. „Pesti Hirap” donosi z Bazylei: Komendant Mediolanu gen. Arsiorei został zamordowany, gen. Pagoi zawiadomił afera mi ludność, że obejmuje komendę wojskową w okręgach, w których ogłoszono stan wojenny, t. j. w Turynie, Aleksandrii i Genui. Władza policyjna przechodzi na wojskową.

W Ameryce ścigają zwolenników pokoju.

DUSESLDORF, 2 | 10. „Dusselder Generalanzeiger” donosi z Hagi: Według informacji dzienników z Waszyngtonu rząd amerykański postanowił pociągnąć do odpowiedzialności założycieli i członków związków pacyfistycznych pod zarzutem zdrady kraju.

Pociąg za agitatorami pokojowymi odbywa się po całej Ameryce.

W lokalach związku narodowego, który szerzył propagandę pokojową, zabrano obszerny materiał, wśród którego moc odezw do narodu amerykańskiego, zzywających obywateli Stanów Zjednoczonych do jawnego powstania przeciwko polityce wojennej Wilsona pod opieką angielsko-francuska.

W Chicago dokonano licznych aresztowań wśród założycieli powszechnego związku robotników.

Chwila bieżąca.

— Jak donosi „Nowoje Wremia”, ewakuacja Petersburga postępuje planowo.

— Dzienniki holenderskie donoszą, że król i królowa belgijscy czynili w ostatnich czasach liczne wysiłki, zmierzające do umożliwienia wszczęcia rokowań pokojowych.

— „Avanti” pisze, że władze wojskowe zajęły dom ludowy w Turynie, w którym wciąż jeszcze panuje bezrobocie powszechne.

— „Messagero” donosi: W różnych miastach Włoch południowych doszło do poważnych zaburzeń.

— Marynarze floty bałtyckiej postanowili zatknąć na wszystkich okrętach wojennych czerwony sztandar, dopóki rząd nie przejdzie w ręce Rady robotników i żołnierzy.

— „Fremdenblatt” dowiaduje się od dobrze poinformowanego członka Koła polskiego, że pogłoska o tem, jakoby polacy zamierzali głosować za prowizorium budżetowym jest nieprawdziwa.

Blok narodowy.

Onegdaj pojawił się program najświeższej formacji politycznej iwarshawskiej, zwanej się „Blokem Narodowym”. Program ten zwracający się do „wszystkich szlachetnych Polaków bez względu na przekonania polityczne” — streszcza się w następujących punktach: 1. Skonsolidowanie w chwili o-

becnei opinii politycznej i ujednostajnienie działań i wystąpień na zewnątrz poszczególnych grup społeczeństwa

2. Wyrobienie w społeczeństwie karności i posłuchu w sprawach publicznych, co jest niezbędne w okresie wywalczania niezawisłości

3. Dążenie do utworzenia rządu polskiego zdolnego wywalczyć i utrzymać niepodległość.

4. Uniezależnienie bytu polskiego od wpływów obcych w dziedzinie politycznej, społecznej i ekonomicznej.

Program polityczny Bloku Narodowego odwieśsza się w hasło: Wolna Polska, oparta na zasadach demokratycznych. Blok Narodowy jest organizacją polityczną, stojącą poza stronnictwami.

Organizujemy obchody Kościuszkowskie!

Co słychać nowego?

Amerykianie w Bordeaux.

Według wiadomości, nadchodzących z państw neutralnych, Amerykanie zaczynają urządzać się w Bordeaux, jak u siebie. W porcie tym bowiem zamierzają lądować wojsko swe i materiały bojowe i zabierają w tym celu potrzebne gmachy rządowe, śpiżnice, składki itd. na razie „tylko” na trzy lata.

Anglja przyłącza się do blokady amerykańskiej.

Londyńska „Times” utrzymuje, że Anglja przyłączyła się formalnie do polityki amerykańskiej, polegającej na blokowaniu państw neutralnych, które nie mają w przyszłości otrzymać niczego z Ameryki ani też z Anglii.

Polityka taka ma zostać w bliskiej przyszłości dokładnie zrewidowana i postawiona na nowej podstawie. Już teraz będzie jednak zastosowana do wszystkich państw neutralnych.

Zażegnany zatarg.

Zatarg, który powstał pomiędzy p. Dmowskim a Piltzem na tle stosunku do patentu wrześniowego został zażegnany. Wobec tego cała działalność p. Piltza i jego polityka w Lozannie będzie też nadal zależna od p. Dmowskiego, który reprezentuje, jak wiadomo, interesy koalicji w sprawie Polski.

Szwajcjarja wobec akcji Ojca św.

„Neue Zurichser Nachrichten” dowiaduje się, że rada związkowy Adora, kierownik departamentu politycznego oświadczył, że Rada związkowa nie uważa za wskazane, aby Szwajcjarja w sposób urzędowy poparała kroki pokojowe Ojca św., jednakże może w imieniu Rady związkowej oświadczyć, że Szwajcjarja tyżo akcji

Ojca św. jak najzupełniejszego powożenia.

Dar Ameryki.

Ambasador amerykański we Francji Sharp, doręczając marszałkowi Joffre na pamiątkę pobytu jego w Antyryce złoty kłosa zbożowy zafiarowany mu przez Nowy Jork i noszący napis: „Bohaterowi z nad Marny“.

Mrozy w Ameryce.

Dzienniki paryskie donoszą, że Nowego Jorku, że nastąpiły w ostatnich dniach w Stanach Zjedn. ostre mrozy, które wyrządziły szkody na wielę milionów dolarów; niszcząc zboże i wiele plantacji tytoniu.

Rozporządzenie

o podatku hipotecznym.

Czas do zaplacenja podatku hipotecznego za rok 1917 przedłuza się do soboty dnia 8-go listopada 1917 r. Sumy podatkowe, które po tym terminie jeszcze będą w zaległości, zostaną niezwłocznie przymusowo ściągnięte z doliczeniem 25-procentowego dodatku karnego.

Częstochowa, d. 1 października 1917.

Ces.-Niem Naczelnik Powiatu.

KRONIKA.

O przezimowanie dzieci na wsi.

Pragnąc ratować dzieci miejskie od głodu i nędzy, Rada Główna Opiekuńcza podjęła masowe wysyłanie dzieci z większych środowisk miejskich na wieś. Przy ofiarnym współudziale w tej akcji ziemiaństwa i własności polskiego wysłano dotychczas na wieś około 10.000 dzieci z Warszawy, Łodzi i Częstochowy. Dzieci te rozmieszczono po dworach i chatkach w różnych okolicach kraju. Ziemiaństwo i właściciele zgodzili się chętnie na przezimowanie dzieci pod warunkiem jednakże, że będą one za czasów zaopatrzone w ciepłą odzież, bieliznę i obuwie.

Stolica wzywa.

Generalny Komitet obchodu Kościuszkowskiego w Warszawie wystosował następujące wezwanie:

Pragnąc, aby dzień obchodu setnej rocznicy zgonu Wielkiego Bohownika i wolności Narodu, Tadeusza Kościuszki, zespolił wszystkie polskie serca pod jednym hasłem niewygasłej miłości ojczyzny i nieustraszonej dalszej walki o jej wolność i niepodległość. Komitet kościuszkowski w Warszawie zwraca się z gorącym wezwaniem do przedstawicieli ziem Rzeczypospolitej, aby w dniu obchodu rocznicy w stolicy Polski w uroczystościach na cześć Kościuszki udział przyjąć zechcieli.

Przypuszczając należy, że Częstochowa reprezentowana będzie również na obchodzie w stolicy.

Przed obchodem rocznicy.

Na posiedzeniu komisji gospodarczej komitetu obchodu Kościuszkowskiego uchwalono przyjąć ofertę p. Chętkowskiego, który oddał swój sklepul Panny Maryi 39 do dyspozycji komitetu.

Sprzedawka kartonów.

Sprzedawca kartonów pamiątkowego Obchodu Kościuszkowskiego, w którym planujemy w najbliższym „Gońcu“ zamieścić ogłoszenie zastępujące istniejące, jest p. Henryk Sienkiewicz.

Częstoch. Kolo Akademików w liczbie minimum 20 osób prawa strona wzywa sprzeciwować się obchodowi

na ul. Teatralnej, Aleja II i III i przylegające ulice.

Kolono prace nad rozw. przem. i handlow. w liczbie 40 osób ul. Teatralna (strona lewa) Aleja I i II numer 1 niegdyś stał, w Rynek, ul. Nowy Rynek (strona prawa), ul. Ogrodowa, Krakowska, Dojazd, Piotrkowska, Ost. Grosz i przyległe ulice oraz Zawodzie strona prawa

Stow. Handlowców w liczbie 20 osób ul. Teatralna (strona prawa) Aleja I i II numer 1 parzyste, Nowy Rynek strona lewa i Stary Rynek strona lewa, ul. Warszawska, Spadek, Wały, Krótka i przyległe.

Seminarjum nauczycielskie ul. Augustyna, Kościelna, Sw. Barbary, 7 Kamienic, klasztor Jasnogórski, ul. Wieluńska i Wieluński Rynek z przyległymi ulicami Sw. Rocha i Parkitka.

Dziury w sklepie oraz kontrolę nad inwentarzem powierzono pp. Z. Grygosińskiemu i Fabjańskiemu.

O wypożyczeniu kwiatów.

Komisja gospodarza obchodu Kościuszkowskiego postanowiła prosić pp. Jastrzębskiego, Zawadę, J. Kurka, Fermę ogrodniczą i innych o wypożyczenie kwiatów, doniczkowych do udekorowania sklepu komitetu.

O znaczki metalowe.

Komisja gospodarza obchodu postanowiła porozumieć się z warszawskim komitetem obchodu Kościuszkowskiego, zapytując się czyby ten, o ile zamierza wybić znaczki metalowe, nie zechciał odstąpić Częstochowie pewnej potrzebnej ilości.

Wynajęcie sali „Odeonu“.

Kom. gosp. postanowiła zwrócić się do p. Krzemieńskiego z propozycją wynajęcia sali teatru „Odeon“ w dniu 15 bm.

O pomocy dla komisji gospodarczej.

Kom. gosp. uchwaliła kooptować szereg osób, pomoc których okazałaby się przydatną w organizacji obchodu.

Karty na opał dla osób pojedynczych, prowadzących własną kuchnię.

Deputacja żywnościowa zawiadania za pośrednictwem „Gońca“, że każda z pojedynczych osób, zajmująca razem z innymi, dwu lub więcej pojedynczymi osobami wspólne mieszkanie i prowadząca z nimi jedną wspólną kuchnię, może przedstawić w biurze Deputacji żywności. wydziału kart chlebowych w godzinach od 8 rano do 1 p. poł. poświadczenie właściciela domu lub sąsiedy, stwierdzające powyższe wskazane szczegóły, pozem otrzyma oddzielną wspólną legitymację na prawo korzystania z jednej karty opałowej, jak dla rodziny.

Celem ułatwienia tej formalności biuro kart chlebowych wydawać będzie odpowiednie blankiety zaświadczeń.

Osób pojedynczych, mieszkających przy rodzinach, które za rodziny już korzystają z kart opałowych, powyższe nie dotyczy.

Dziśszego posiedzenie Rady Miejskiej.

Najbliższe posiedzenie Rady Miejskiej odbędzie się jutro, we czwartek 4 bm o godz. 8 po południu.

Czytelnia i biblioteka Naczelnych.

W domu Nr. 61 przy ul. Ogrodowej, otwartą jest czytelnia i biblioteka im. Henryka Sienkiewicza dla sfer robotniczych i robotniczych.

Czytelnia czynna jest codziennie, biblioteka zaś, w wtorki, czwartki i soboty, od godz. 8 do 10 w

Już wielki czas.

Dotychczas w handlu nieprzyjmowane banknotów resyjakich dziurawych, obcoenczas spekulanci pragnęli zastąpić te iś do miarok.

Spekulanci banknotami doszła już do zenitu, tak, że posiadacz nawet większej gotówki znajduje się nieraz w bardzo przykraj sytuacji, nie mając czem zapłacić wypitej w cukierni kawy, inb nabyć za co pudełka zapalek, gdyż każdemu z posiadanych banknotów sprzedawca ma coś do zazucania.

Zarządzić złemu może tylko rozporządzenie ednoosnych władz, oplewając surowe kary za nieprzyjmowanie uszkodzonych banknotów.

Czas wielki położyc kres podobnemu wyzyskowi.

Nowi oszuści.

W ostatnim czasie stwierdzono w Częstochowie kilka wypadków, że tutejsze i zamiejscowe osoby wątpliwej sławy uprawiają nadużycia w mieście i okolicy w ten sposób, że dokonują u mieszkańców bezprawnych rewizji i poszukiwań pod pozorem, jakoby byli urzędnikami kryminalnymi. Jeżeli ludzie ci znajdują cobądź niezgodnego z zakazami, grożą najsamprzód doniesieniem, gdy zauważą, że rewidowanym doniesienie byłoby niewygodne, wtedy oświadczają, że za pewnem wynagrodzeniem przemilczeliby tę sprawę i zaniechali by doniesienia. Fałszywi ci urzędnicy kryminalni każą sobie potem niekiedy nawet wcale znaczne sumy łapówki wypłacać i oddają ją się.

Częstochowskiej Ces. Niem. policji kryminalnej udało się wykryć dotąd 10 takich osób i wydać je sądom właściwym w celu ukarania. Dość należy, że urzędnicy czynni w częstochowskiej Ces. Niem. policji kryminalnej zaopatrzeni są w legitymacje z fotografiami, uprasza się przeto publiczność o przekonanie się w każdym poszczególnym razie, gdy urzędnicy kryminalni umiarkowanie zjawia, czy posiadają legitymację prawną. Jeżeli się zjawia urzędnicy kryminalni bez legitymacji wtedy nie są to urzędnicy i należy takie osoby przytrzymać i oddać najbliższemu policjantowi albo policji kryminalnej.

Harbarz najnowszej „szlachty“.

Znany feljetonista krakowski Kazimierz Bartoszewicz w ciekawej i dowcipnej charakterystyce różnych współczesnych „homonimów“ wyrosłych ze szlachezstwa spekulacyjnego, tak śmiesznie kończy swój feljeton.

„Za jakieś sto lat potomkowie nasi czytad będą ich rodowody w przyszej „Złotej księdze szlachty polskiej“, a tylko jakieś niegrzeszny budoz czasem wygrzebie, że ta nowa arystokracja poczęła się nie z boła, lecz wyrosła z kłakelu, że osłonkowie jej nie ludzie zasługi i kolozngt, nie ryceerze i kanclerze, nie ludzie wiedzy i obrenoy ojczyznej międy, nie wielkich talentów, lecz wysobkich procentów, nie praw narodowych dawcy lecz szubrawcy, zbagaceni na niepodległym wyzysku białej niedzi, chłodu i głodu.“

Brak czy nadmiar?

Zewsząd słyszy się opinje, że w skutek szahałowanta przystąpienia do handlu liczne rzesze pracowników fabrycznych i rzemieślniczych, pozostały bez pracy.

Wielkie środowiska miejskie wysyłały miliony rąbł na masowe wysyłanie bezrobotnych do ich rodzin. Tymczasem, mimo b. znacznych wy-

Teatr „PARYSKI” ul. Panny Marji Nr. 19.

Program od poniedziałku 1 października r. b. i dni następujących:

SENSACJA

SENSACJA

Tajemnice Moskwy

Wstrząsający Kinodramat w 5 aktach podług słynnego sensacyjnego romansu głównego ministra wojny w Rosji

Sawienkowa

w wykonaniu najwybitniejszych artystów scen rosyjskich.

Czernowa
Ugrimow

w roli
księżnej
w roli
księcia

Dubowskiej
Dolskiego

Nad program: **Przygody Kubusia** komiczny

Muzyka koncertowa pod dyr. p. M. Szulca | — | Bufet cukierniczy, przy teatrze

Ceny miejsc zwykłe — Dla dzieci wejście wzbronione.

głębokości teren bojowy, który utrzymano pomimo kilkakrotnych siłach przeciwnarę. Oprócz znacznych strat stracił nieprzyjaciół jeńców.

Front wojsk niemieckiego nastąpił do tronu

Na północny wschód od Soissons wzrosła się działalność artylerji. Pod Sedanem była walka ogniowa w związku ze skutecznym przedsięwzięciem na wybrzeżu wschodnim Mozy ożywiona.

Pod Beaumont wzmocniły się oddziały piechoty szturmujące z pionierami w tylnie linie stanowisk francuskich, zburzyły tam rowy i powróciły z przeszło 100 jeńcami podług rozkazu do swych stanowisk.

Na wschodniej widowni wojny i na froncie macedońskim jest połączenie przy małej działalności bojowej niezmiennione.

Pi-rwicy general-kwatermistrz
Ludendorff.

Zbliża i zwołana

Bójka żydów w bóżnicy.

W Kutnie, jak donosi „Volksbl.", doszło w bóżnicy do bójki między żydami, którzy się tak poranili wzajemnie, że musiano wezwać policję i lekarzy.

Prosimy o uregulowanie prenumeraty „Gońca Częstochowskiego”.

Ofiary:

Na internowanych legionistów w Szeypornie Z. S. mk. 2 kwit 309 Liga Kobiet ze Mstowa mk. 50 kwit 810

Dr. K. Okuszek

Przyjmuje od 1 Sierpnia w godz. p. p. 4-6-ej choroby wewnętrzne i dziecięce
Teatralna 16-II piętro,
Częstochowa.

Herman Rappaport Junior

powrócił udziela lekcji na fortepianie i skrzypcach u siebie w domu i na mieście ul. Panny Marji 35.

Zgubiono kwit lomb. Tow. Pożyc. Oszczęd. Nr. 33934. 878-

Potrzebny stróż szara ponaj 16 rub. ul. Janogórska Nr. 24 W G. 881-

Zgubiono książeczkę udziałową Tow. Poż. Oszczęd. Nr. 9520 na imię Kaopra Adryanowicza 882-

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od niedzieli 30 Września do czwartku 4 Października.

Nowości **Przewrót w kinematografii** Nowości
TYLKO DLA INTELIGENCJI

Pierrot.

Dramat mimiczny w 3-ach aktach. Ilustracja muzyczna słynnego **Marie Costa**. W roli tytułowej nieporównana

Franceska Bertini

której gra w tym obrazie doszła do takiej precyzji, że autor po porozumieniu się z kompozytorem usunął, często tak nudzące napisy

Parasol z łabędziem

Pełna humoru farsa w 4-ach aktach. W roli głównej słynna

HENNY PORTEN.

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. **Aloizego Salzberga.**

Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

ZAWIADOMIENIE.

Salon gorsetów „HYGIENA”

Częstochowa, ul. Panny Marji 29.

ma zaszczyt zawiadomić Sz. Panie, iż po powrocie z Wiednia posiada najnowsze modele na sezon zimowy, oraz wielki wybór gotowych gorsetów, pasów, biusthalterów satynowych, trykotowych i gumowych

gotowe gorsety od 15 Mk.

Ciągnięcie III klasy 12 i 13 Października 1917 r.

2-ej Loterii klasycznej

Rady Głównej Opiekuńczej.

Główna wygrana 350,000 Mk.

Bilety już są do nabycia po cenach nominalnych

|| los 96 marek. |||| los 24 marek.

w głównej kolekcji na Częstochowę

u p. **R. PRUSZKOWSKIEGO**, ul. Panny Marji 26

i w kolektach: Częstochowskiej Rady Opiekuńczej:

St. Kieszorzyńskiego ulica Panny Marji Nr. 32

K. Karkowieckiego ulica Panny Marji nr. 24

0242-

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie
ul. Panny Marji Nr. 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.
przyjmuje codziennie
od 8-11 i od 3-7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.

Zgubiono kwit lombardu kasy. Poż.-Oszczęd. Nr. 23504 877-

Kupię wiatrak tarczowy, lub poszukuję mechanika do budowy takiego na miejscu. Oferty w „Gońcu”. 863-

Potrzebna zdolna podręczna i uosienica do magazynu Mód f. Klara ul. P. Marji 31. 875-

Poszukuje pokoju umeblowanego z elektrycznym oświetleniem. Oferty w „Gońcu” sub „Pokoje”. 865-

Potrzebni ludzie do kopania kartofli w „Gońcu”. 878-

Redaktor - wydawca **E. D. Wilkoszewski**

Oddito we wszystkich zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”